

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0407U005385

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-12-2007

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сюмка Андрій Анатолійович

2. Syumka Andriy Anatoliyovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.11

Назва наукової спеціальності: Фітопатологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-11-2007

Спеціальність за освітою: 7.070801

Місце роботи здобувача: Інститут цукрових буряків УААН

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: 03141, м. Київ, вул. Клінічна, 25

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.004.02

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут цукрових буряків УААН

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: 03141, м. Київ, вул. Клінічна, 25

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.37.07

Тема дисертації:

1. Внутрішньовидова мінливість *Cercospora beticola* Sacc. та вдосконалення методів оцінки стійкості цукрових буряків до церкоспорозу
2. 3. Intraspecific changeability of *Cercospora beticola* Sacc. and improvement of methods for evaluation of sugar beet resistance to *Cercospora* leaf spot disease

Реферат:

1. Об'єкт - внутрішньовидова мінливість гриба *Cercospora beticola*. Мета - дослідити внутрішньовидову мінливість *Cercospora beticola* Sacc. та вдосконалити методи оцінки стійкості цукрових буряків до церкоспорозу в польових умовах та в культурі *in vitro*. Методи - мікологічні; мікроскопічні; біотехнологічні; біохімічні; молекулярно-генетичні; фітопатологічні; статистичні. Новизна - Створено колекцію з 32 ізолятів збудника церкоспорозу з різних зон України та Росії. Встановлено значну мінливість ізолятів за культуральними показниками та вмістом церкоспорину, яка не залежить від їх географічного походження. Молекулярно-генетичними дослідженнями не виявлено взаємозв'язків між ізолятами, згрупованими за ознакою вмісту токсину та їх філогенетичною спорідненістю. Удосконалено методики визначення активності каталази, пероксидази та поліфенолоксидази. Визначено особливості зміни ферментної

активності тканин цукрових буряків в умовах *in vitro* при дії культуральних метаболітів *C. beticola*.

Запропоновано ефективний метод введення в культуру *in vitro* експлантів з насіння представників роду *Beta* L. Удосконалено метод створення інфекційного фону з застосуванням ізолятів *C. beticola*. Досліджено вірулентність ізолятів і їх вплив на врожайність цукрових буряків. Виявлено антагоністичні взаємовідносини між популяціями збудника та окремими ізолятами. Результати досліджень - використовуються в практичній роботі та навчальному процесі. Галузь - фітопатологія.

2. Object - intraspecific changeability of *Cercospora beticola* fungi. Purpose - investigation of the *Cercospora beticola* Sacc. intraspecific changeability and improvement of methods for evaluation of sugar beet resistance to *Cercospora* leaf spot disease in the field and *in vitro* culture. Methods - microscopically; biotechnological; biochemical; molecular-genetic; mycological; phytopathological; statistic. Novelty - A collection from 32 isolates of *Cercospora* leaf spot disease agent, selected from the different areas of Ukraine and Russia has been created. It was found the considerable changeability of cultural characteristics and cercosporin content of isolates, which does not depend on the geographical origin of isolates. Molecular-genetic studies did not show association between the groups of isolates that was based on cercosporin content and their phylogenetic relationship. The methods for determination of catalase, peroxidase and polyphenoloxidase activity were improved. It was established the features of changing of enzyme activity in sugar beet tissues in the *in vitro* culture at the action of *C. beticola* cultural metabolites. The effective method for introduction into the *in vitro* culture explants from the seed of representatives of genus *Beta* L. was proposed. The method for creation of infectious background of the agent of *Cercospora* leaf spot disease using isolates culture of the fungus *C. beticola* have been improved, that allowed to investigate their virulence and influence the indexes of sugar beets resistance. It was shown the presence of antagonistic relations between populations of *C. beticola* and their separate isolates. Research results - are used in the practical work and educational process. Area - plant pathology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нурмухаммедов Алішер Кахрамонович
2. Nurmukhammedov Alisher Kakhramonovich

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цилюрик Анатолій Васильович

2. Цилюрик Анатолій Васильович

Кваліфікація: д.б.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Парфенюк Алла Іванівна

2. Парфенюк Алла Іванівна

Кваліфікація: к.б.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

КИРИК Микола Миколайович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

КИРИК Микола Миколайович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Т.А.